

Barnafrid Nationellt centrum för kunskap om våld mot barn

 TICANDAC
Training on Child Abuse
and Neglect Coding

1

Agenda 30 + 10

- Grundläggande information om kodning av barnmisshandel inom hälso-sjukvården
- E-plattformen
- Diskussion

2

Barnmisshandel – ett folkhälsoproblem

- Globalt: Cirka 1 av 4 utsätts för övergrepp eller försummelse under sin barndom.
- Europa: Cirka 1 av 5 barn uppskattas uppleva sexuellt våld.
- Sverige: 57% av eleverna i årskurs 9 utsatta för någon form av våld varav 40 % en vuxen har varit förövare.
 - Stiftelsen allmänna barnhuset 2022
- Endast en bråkdel kommer till myndigheternas kännedom.
- Även inom hälso- och sjukvården är underrapporteringen av barnmisshandel utbredd.

3

Varför är kodning inom hälsovården viktigt?

Världshälsoorganisationen (WHO) standardiserar kodningssystemet
Internationell klassifikation av sjukdomar ICD-10 och Socialstyrelsen ansvarar för den svenska versionen ICD-10-SE

- Klinisk dokumentation och spårning av patientvård
- Resursfördelning och planering
- Folkhälsoövervakning och forskning
- Bedömning av vårdkvalitet
- Analys av sjukdomsförekomst och behandlingsresultat
- Rapportering av dödsorsak och sjukdomar

4

Kodning enligt Internationell klassifikation av sjukdomar (ICD-10-SE)

astma ✕ Avbryt

Alla klassifikationer ICD KVÅ

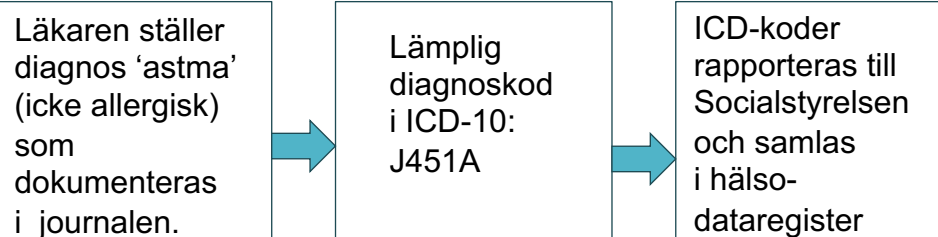
18 sökresultat

J45.9	 Astma, ospecificerad	ICD >
J45.1	 Icke-allergisk <u>astma</u>	ICD >
J45.0	 Huvudsakligen allergisk <u>astma</u>	ICD >

5

Kodning enligt Internationell klassifikation av sjukdomar (ICD-10-SE)

Bedömning	
Bedömning hälsoproblem	Status och anamnes enligt ovan. mikrogram/dos och Airomir 0,1 förkymningsastma.
Diagnos & åtgärds kod:	Huvuddiagnos: J451A, Astma b infektionsutlöst

6

Kodning enligt Internationell klassifikation av sjukdomar (ICD-10-SE)

fysisk misshandel ✕ [Avbryt](#)

Alla klassifikationer ICD KVÅ

20 sökresultat

T74.1		Fysisk misshandel	ICD >
Z61.6		Problem som har samband med uppgiven fysisk barnmisshandel	ICD >
Y07.8A		Barnmisshandel, fysisk , utövad av annan än förälder	ICD >

7

Internationell klassifikation av sjukdomar (ICD-11) uppdaterats och kommer att införas i Sverige

- speglar viktiga framsteg inom vetenskap och medicin
- helt digital med nya funktioner och verktyg
- möjlighet att beskriva hälsotillstånd mer detaljerat än tidigare
- officiell svensk översättning är klar 31 december 2025 (utkast finns)
- Socialstyrelsens hälsodataregister från och med 1 januari 2028.

8

Internationell klassifikation av sjukdomar (ICD-11) uppdaterats och kommer att införas i Sverige

Exempel 3: En 13-årig tjej söker på akutmottagningen efter att ha utsatts för ett sexuellt övergrepp av en 16-årig manlig student efter ett idrottsevenemang utomhus.

Den gemensamma efterkoordineringen PE1Y&XE213 "Sexuellt övergrepp med kroppsligt våld" består av följande och kan också utökas:

Stamkod/prekoordineringskoder			
PE1Y	Sexuellt övergrepp med kroppsligt våld		
Postkoordineringskoder			
Aspekter av övergrepp och misshandel	Aktivitet vid skada	Objekt eller substans som orsakar skada	Plats för händelsen
XE213 Sammanhanget för övergrepp, sexuella övergrepp	XE5UF Organiserad idrott och motion på fritiden	XE70B Person	XE9WC Idrottsplatser utomhus
XE5YG Förövarens kön, man			
Slutgiltig ICD-11 kod/kluster		PE1Y&XE213&XE5YG&XE5UF&XE70B&XE9WC	

9

Varför otillförlitlig kodning av barnmisshandel är ett problem

- Underrapportering av barnmisshandel i nationella hälsoregister.
- Svårigheter att mäta omfattningen och identifiera trender.
- Svaga underlag för att fördela resurser eller utveckla evidensbaserade förebyggande strategier.
- Missad chans att identifiera och hjälp barn i riskzonen.
- Mindre stöd för vårdpersonal att fatta säkra beslut.

10

I projektet har vi tagit fram en e-utbildnings modul (Tyskland-Sverige) för vård- och administrativ personal på barnsjukhus som stöd till förbättrad kodning och diagnosättning av barnmisshandel och försummelse i det ICD systemet.

TICANDAC
Training to improve child abuse & neglect diagnostic & administrative coding

11

Hindren för tillförlitlig kodning av barnmisshandel inom hälso- och sjukvården

- **Allmänna utmaningar med kodning:**
t.ex. Bristande kunskap och medvetenhet om ICD-koder
- **Specifika hinder för kodning av just *barnmisshandel*:**
t.ex. Rädsla för att stigmatisera föräldrar eller skapa negativa konsekvenser.
- **Landsspecifika utmaningar:**
t.ex. Varierande ansvar för kodning mellan roller (läkare, administratörer, sekreterare i Sverige).

12

Specifika hinder för kodning av just barnmisshandel:

“Jag tror att man är **rädd för den stigmatisering** som de här diagnoskoderna innebär, att man är både rädd för det ... den konflikt som man försätter sig i gentemot föräldrar, genom att sätta en sådan diagnos, men också för vad det innebär att det kan bli kanske rättsliga konsekvenser och att man är, ja, att man är rädd för att göra fel, helt enkelt, att man inte vill skapa såna stora konsekvenser, varken gentemot familjen eller i, som sagt, **rädsla för att göra fel**. I och med att jag tror att **många är ovana vid de här diagnoserna**.”

Barnläkare (SE)

13

Lanseras 2025
på Barnafrids
kunskapsportal

WEBBUTBILDNING

Barnskydd inom hälso-och sjukvården: kunskapsbas och dokumentation

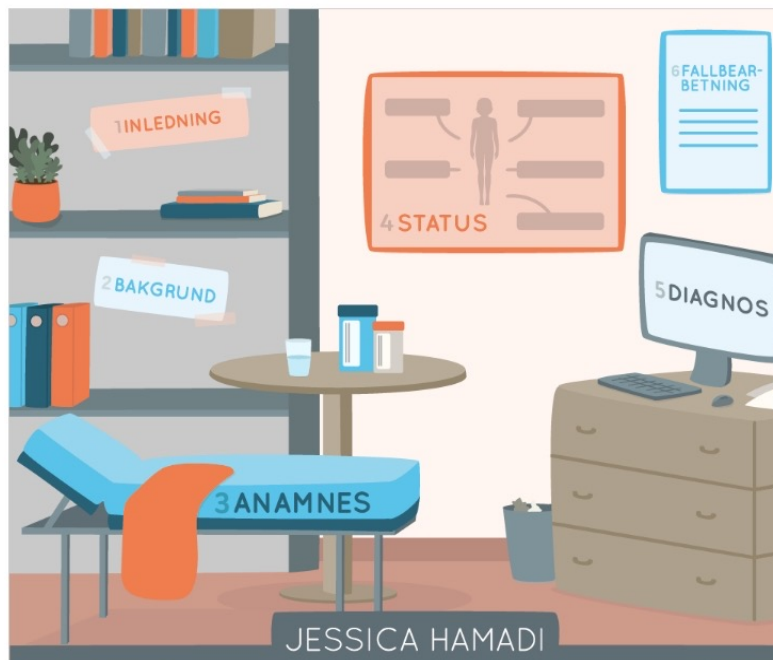
Utbildning för personal inom hälso- och sjukvården som inför publiceringen av ICD-11 önskar fördjupa sina kunskaper om barnskydd, kodning, juridiska aspekter och strategier för att involvera barn och föräldrar i medicinska beslut.

[Gå till utbildningen](#)

14

1.1 Betydelse, validitet och tillförlitlighet för kodning av barnmisshandel inom hälso- och sjukvården	✓	
1.2 Kodning av misshandel och övergrepp mot barn i ICD-11 och dess skillnader jämfört med ICD-10	✓	- Modulär uppbyggnad
1.3 Utmaningar när det gäller tillförlitlig kodning av övergrepp och försummelse mot barn	✓	- Teoretiskt innehåll
1.4 Kvalitetsförbättring	✓	- Fallbeskrivning
1.5 Fallstudie Jessica	✓	- Feedback & utvärdering
1.6 Hjälp oss med din feedback	✓	

15

Fall

Du antar rollen som läkare på akutmottagningen

- 1) Fallhistorik
- 2) Granskning
- 3) Lämpliga ICD-10 diagnoskoder.

16

16

Jämför mitt svar

Huvuddiagnos: T74.3 Psykisk misshandel, T74.0 Effekt av försummelse och vanvård.

Sekundärdiagnoser: R10.4 Andra och ospecificerade smärtor i buken F45.41 Kronisk somatoformt smärtsyndrom.

KVÅ kod GD008: Anmälan enligt SoL angående barn med möjligt skyddsbehov.

Anmälan till socialnämnden enligt 14 kap 1 § SoL av förhållande som kan innebära att socialnämnden behöver ingripa till ett barns skydd.

17

Resultat & utvärdering av piloten

Varför får inte ämnet mer uppmärksamhet?

Brist på tid och resurser, intresse och kunskap om ämnet.

Handfast och konkret - Enkel att omsätta i praktiken

Många använder kunskapen dagligen

Tryggare i hanteringen av fall av barnmisshandel

Möjligt att stötta sina kollegor bättre

18

Diskussion

Gabriel Otterman |
gabriel.otterman@liu.se

Emilia Holmbom Strid |
emilia.holmbom.strid@liu.se

12/6/24

Utvärdering: QR-KOD och länk:
<https://survey.liu.se/Survey/12891>

19